



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «053 Психологія»
Освітня програма «Психологія»
Рік навчання 1, семестр 1
Форма здобуття вищої освіти денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор навчальної
дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

Мартинюк Ірина Анатоліївна
martirene@nubip.edu.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2466>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Загальна психологія» базова серед обов'язкових навчальних дисциплін ОП «Психологія», важлива для вивчення інших галузей психології. Під час її вивчення студенти пізнають факти, закономірності, особливості психіки та її явищ, методи їх дослідження. Дисципліна забезпечує розуміння сутності основних категорій психології; надання інформації, важливої для вирішення практичних проблем, про фізіологічні основи психічних явищ, особливості психічних процесів, властивостей і станів особистості та специфіку їх розвитку, структуру особистості та основні чинники її формування; розвиток навичок аналізу психічних явищ, добору та застосування методів розвитку психічних процесів; розвиток уміння добирати методи для вивчення психічних процесів, властивостей, станів, застосовувати їх у своїй професійній діяльності, аналізувати їх результати та робити висновки; формування професійного психологічного мислення (уміння розрізняти особливості психічних явищ, визначати причинно-наслідкові зв'язки у поведінці людей).

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК): здатність вирізняти й аналізувати психічні явища, їх види, властивості й закономірності, добирати методи їх вивчення й розвитку;

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності психолога в різних сферах практики;

ЗК4. Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями у тому числі в полікультурному просторі;

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, критично сприймати інформацію, оцінювати хід та результати власної професійної діяльності;

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення у ситуаціях власної професійної діяльності;

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) у професійній сфері;

ЗК9. Здатність працювати в команді, уміння організувати роботу команди;

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної

області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ;

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків людини на різних вікових етапах її розвитку, а також різних груп (у тому числі в контексті організації заходів раннього втручання);

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел, у тому числі іншомовних;

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту;

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики;

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (ПРН) із дисципліни:

ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища в нормі та патології, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ, можливості їх коригування у контексті професійних завдань.

ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. іноземних та з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні/ самостійна робота)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Загальна психологія як наука				
Тема 1. Вступ до загальної психології	2/4/4	Знання кола явищ, що вивчаються психологією. Розуміння особливостей	Аналіз методів психології та місця психології у структурі інших наук	Усне опитування 5 балів

		методів психології та ситуацій їх застосування. Розвиток уміння визрізняти ознаки професійності психолога.	Аналіз особливостей діяльності психолога Написання есе «Моє дослідження із психології», «Психологія як наука та професія»	Усне розв'язування задач 5 балів Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 10 балів
Тема 2. Психіка та свідомість	2/4/4	Розвиток уміння аналізувати базові категорії психології. Знання основних властивостей психіки та рівнів її розвитку. Розуміння несвідомих явищ психіки. Уміння добирати методи дослідження несвідомого.	Аналіз властивостей психіки та її еволюції, фізіологічних основ психіки	Усне опитування 5 балів
			Аналіз неусвідомлюваного у психіці людини та його дослідження	Усне опитування, перевірка виконання методик дослідження 5 балів
			Написання есе «Спільне та відмінне у психіці тварин та людини», «Структура психіки людини»	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 10 балів
Тема 3. Діяльність	2/4/3	Розвиток уміння аналізувати базові категорії психології. Знання сутності та видів діяльності, процесу її опанування та фізіологічного механізму її забезпечення. Уміння добирати ігри для цілеспрямованого психічного розвитку дітей.	Аналіз категорії діяльності у психології	Усне опитування 5 балів
			Аналіз категорії вчинку у психології	Перевірка письмового виконання методик 5 балів
			Написання есе «Пізнання й розвиток психіки крізь призму діяльності», «Пізнання психічного крізь призму вчинку»	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 10 балів
Проміжний контроль	1	Узагальнення набутих знань та умінь.	Виконати тест	Перевірка виконання тестів на ЕНК 40 балів
Модуль 2. Психічні процеси та стани				
	2/4/3	Знання сутності та закономірностей	Теоретичний аналіз навчально-наукової	Усне опитування 3 бали

Тема 1. Відчуття і сприймання		відчуттів і сприймань, їх фізіологічного підґрунтя, видів. Розуміння особливостей розвитку відчуттів і сприймань. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку відчуттів і сприймань.	літератури з проблеми відчуттів і сприймань	
			Дослідження відчуттів і сприймань	Перевірка письмового виконання методик 2 бали
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні перцептивної сфери людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку перцептивної сфери дитини».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів
Тема 2. Увага	2/4/3	Знання сутності та властивостей уваги, її фізіологічного підґрунтя, видів і форм. Розуміння особливостей розвитку уваги. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку уваги. Уміння управляти увагою.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем уваги	Усне опитування 3 бали
			Дослідження уваги	Перевірка письмового виконання методик 2 бали
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні уваги людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку уваги дитини»	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів
Тема 3. Уява і творчість	2/4/3	Знання сутності та функцій уяви, її фізіологічного підґрунтя, видів та основних характеристик. Розуміння особливостей розвитку уяви й творчості.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблеми уяви й творчості	Усне опитування 3 бали
			Дослідження уяви й творчості	Перевірка письмового виконання методик 2 бали

		Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку уяви, творчості людини.	Написання есе «Досягнення психології у вивченні уяви і творчості людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку уяви і творчості дитини».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів
Тема 4. Пам'ять	2/4/3	Знання сутності та видів пам'яті, її фізіологічного підґрунтя, основних процесів. Розуміння особливостей розвитку пам'яті. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку пам'яті людини.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблеми пам'яті	Усне опитування 3 бали
			Дослідження пам'яті	Перевірка письмового виконання методик 2 бали
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні пам'яті людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку пам'яті дитини».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів
Тема 5. Мовлення	2/4/3	Знання сутності та видів мовлення, його фізіологічного підґрунтя, основних функцій. Розуміння особливостей розвитку мовлення. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку мовлення дитини.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем мовлення	Усне опитування 3 бали
			Дослідження мовлення	Перевірка письмового виконання методик 2 бали
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні мовлення людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку мовлення дитини».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів

Тема 6. Мислення та інтелект	2/4/4	Знання сутності мислення та його основних операцій, фізіологічного підґрунтя, видів і форм мислення. Розуміння особливостей розвитку мислення та інтелекту. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку мислення й інтелекту.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем мислення та інтелекту	Усне опитування 3 бали
			Дослідження мислення та інтелекту	Перевірка письмового виконання методик 2 бали
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні мислення та інтелекту людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку мислення та інтелекту дитини».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів
Тема 7. Воля, емоції та почуття	2/4/3	Знання сутності та видів волі, емоцій і почуттів, їх фізіологічного підґрунтя, типів локусу контролю. Розуміння особливостей розвитку емоційно-вольової сфери людини. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку емоційно-вольової сфери.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем емоційно-вольової сфери	Усне опитування 3 бали
			Дослідження волі, емоцій, почуттів	Перевірка письмового виконання методик 2 бали
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні афективно-вольової сфери людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку афективно-вольової сфери дитини».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів
Тема 8. Психічні стани	2/4/5	Знання сутності адаптації та функціонального стану організму, видів психічних станів.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблеми психічних станів людини	Усне опитування 3 бали

		Розуміння особливостей протікання стресових станів. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження психічних станів та застосовувати прийоми регуляції психічних станів.	Дослідження психічних станів	Перевірка письмового виконання методик 2 бали
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні психічних станів людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для корекції психічних станів особистості».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 5 балів
Проміжний контроль	1	Узагальнення набутих знань та умінь.	Виконати тест	20
Модуль 3. Особистість та її індивідуально-психологічні особливості				
Тема 1. Особистість, мотиваційна сфера особистості	2/4/6	Знання сутності та психологічної структури особистості. Розуміння особливостей розвитку формування особистості. Уміння оперувати поняттями: «особистість», «індивід», «індивідуальність», «суб'єкт діяльності», «спрямованість особистості». Уміння добирати й застосовувати методи дослідження особистості та мотиваційної сфери особистості, а також методи розвитку необхідних особистісних якостей.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблем особистості та її мотиваційної сфери	Усне опитування 5 балів
			Дослідження особистості та мотиваційної сфери особистості	Перевірка письмового виконання методик 5 балів
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні мотиваційної сфери людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів та прийомів для підвищення мотивації людини до здійснення певної діяльності».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 10 балів

Тема 2. Здібності	2/4/5	Знання сутності та видів здібностей, рівнів їх розвитку. Розуміння особливостей та чинників розвитку здібностей. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та розвитку здібностей людини.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблеми здібностей	Усне опитування 5 балів
			Дослідження здібностей	Перевірка письмового виконання методик 5 балів
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні здібностей людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку здібностей дитини».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 10 балів
Тема 3. Темперамент	2/4/5	Знання сутності та видів темпераменту, його фізіологічного підґрунтя, основних властивостей. Розуміння впливу темпераменту на особистість та її діяльність. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження та властивостей темпераменту. Уміння розробляти рекомендації з урахування особливостей темпераменту.	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблеми темпераменту	Усне опитування 5 балів
			Дослідження властивостей темпераменту	Перевірка письмового виконання методик 5 балів
			Написання есе «Досягнення психології у вивченні темпераменту людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів та прийомів для врахування особливостей темпераменту дитини в організації її навчальної діяльності».	Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 10 балів
Тема 4. Характер	2/4/5	Знання сутності та структури характеру, його фізіологічного	Теоретичний аналіз навчально-наукової літератури з проблеми характеру людини	Усне опитування 5 балів

		підгрунтя, основних рис. Розуміння особливостей акцентуацій характеру та особливостей його формування. Уміння добирати й застосовувати методи дослідження рис характеру та розробляти рекомендації з формування характеру.	Дослідження характеру Написання есе «Досягнення психології у вивченні характеру людини». Скарбничка психолога: «Добірка методів, прийомів, вправ та ігор для розвитку позитивних рис характеру дитини».	Перевірка письмового виконання методик 5 балів Перевірка письмового виконання завдання на ЕНК 10 балів
Проміжний контроль	1	Узагальнення набутих знань та умінь.	Виконати тест	20
Всього за 1 семестр				70
Екзамен		Розуміння сутності й особливостей психіки та її явищ, можливостей їх вивчення та розвитку.	Виконати тест, пройти усну співбесіду за відкритими питаннями тесту.	30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомої для студента причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації. Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене за умови погодження з деканатом. Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів студентів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю студента залишається вчасне надання таких документів.
Політика щодо академічної доброчесності:	Вступаючи на цей курс, студенти повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Ви повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порушення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекцій та практичних занять з курсу є обов'язковим, воно забезпечує краще розуміння матеріалу, дає можливість простежити зв'язок між теоретичною інформацією та її прикладним

	аспектом, сформувати систему знань та ґрунтовно підготуватись до екзамену. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).
--	---

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Л.: Апріорі, 2016. Т.І. 382 с.
2. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник. Л.: Апріорі, 2016. Т.ІІ. 358 с.
3. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія: Практикум: навч. посіб. К.: Каравела, 2019. 280 с.
4. Дуткевич Т. В. Загальна психологія: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 382 с.
5. Зелінська Т. М., Михайлова І. В. Практикум із загальної психології: навч. посіб. К.: Каравела, 2018. 272 с.
6. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. [вид. 3-є, перероб. та доп.]. К.: Центр учбової літератури, 2020. 272 с.
7. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. К.: Ліра-К., 2020. 564 с.
8. Практикум із загальної психології / Т. І. Пашукова. К.: Знання, КОО. 2006. 203 с.
9. Сергеєнкова О. П. Загальна психологія: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 296 с.
10. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. [2-ге вид., доповнене]. К.: ВЦ «Академія», 2018. 344 с.
11. Скрипченко О. В., Долинська Л. В., Огороднійчук З. В. Загальна психологія: підр. К.: Каравела, 2017. 464 с.

Допоміжні

1. Загальна психологія: хрестоматія: навч. посіб. / Л. В. Долинська та ін. К.: Каравела, 2019. 640 с.
2. Іванова О. В., Москалик Л. М., Корсун С. І. Психологія: вступ до спеціальності: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 184 с.
3. Колобич О. Загальна психологія: навч.-метод. посіб. Львів: Растр-7, 2018. 172 с.
4. Tori Kearns. General Psychology: An Introduction. GALILEO, University System of Georgia. 2015. 559 p.

5. Your Practicum in Psychology: A Guide for maximizing Knowledge and Competence / Edited by Janet R. Matthews and C. Eugene Walker. American Psychological Association, 2015. 256 p.

Інформаційні ресурси

1. Максименко С. Д. Загальна психологія: навч. посіб. [вид. 3-є, перероб. та доп.]. К.: Центр учбової літератури, 2008. С. 26–37. URL: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/627/Maksimenko_S.D._Zagal'na_psihologiya.pdf (дата звернення: 20.05.2023).
2. Шкільний тест розумового розвитку. URL: <http://psytests.org/iq/shtur/shturA.html> (дата звернення: 20.05.2023).
3. Прогресивні матриці Равена. URL <https://gur.gov.ua/files/test-ravena.pdf> (дата звернення: 20.05.2023).
4. Тест інтелекту Айзенка. URL: <http://tests.kulichki.com/cgi-bin/iq.cgi?num=2> (дата звернення: 20.05.2023).
5. Тест Люшера. URL: <http://tests.kulichki.com/lusher.html> (дата звернення: 20.05.2023).
6. Тест емоційного інтелекту. URL: <http://tests.kulichki.com/cgi-bin/test1.cgi?cat=expert&num=7> (дата звернення: 20.05.2023).
7. Методика «Дерево з людьми». URL: <http://tests.kulichki.com/cgi-bin/test1.cgi?cat=expert&num=7> (дата звернення: 20.05.2023).
8. Тест Сонді. Методика портретних виборів. URL: <http://psytests.org/szondi/szondi.html> (дата звернення: 20.05.2023).
9. Конструктивний малюнок людини з геометричних форм. URL: <http://psytests.org/projective/figures.html> (дата звернення: 20.05.2023).
10. Тест гумористичних фраз. URL: <http://psytests.org/projective/tuf.html> (дата звернення: 20.05.2023).
11. Багатофакторне дослідження особистості за методикою Кеттелла. URL: <http://psytests.org/cattell/index.html> (дата звернення: 20.05.2023).
12. Тест ММРІ. URL: <http://psytests.org/mmpi/index.html> (дата звернення: 20.05.2023).
13. Опитувальник соціально-психологічної адаптації. URL: <http://psytests.org/personal/rogersA.html> (дата звернення: 20.05.2023).
14. Тест Леонарда. URL: <http://psytests.org/leonhard/index.html> (дата звернення: 20.05.2023).
15. Тест «Соціальний інтелект» Дж. Гілфорда. URL: <http://psytests.org/iq/guilford/guilford.html> (дата звернення: 20.05.2023).